

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.
Egy évre — — 10 K. — f.
Hárthat óra — — 5 K. — f.
Három óra — — 2 K 50 f.
Egyes számok ára 20 fillér.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.

Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdető és a velünk összeköttetésben levő hird. irodák arrendjében részesülnek.

A káziatok a szerkesztőséghez küldendők.

Káziatok vissza nem adatnak

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetések s a reklámoldok a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

ALAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Uj berendezkedés.

Uj gazdasági szervezkedésről a háborúval kapcsolatban nem igen lehet beszélni, mert hiszen eddig még csak pusztulás volt. A háboru nem épített, hanem rombolt s dulásai közben olyan szerveket is elcsatnyított, vagy tett tönkre egészen, melyekre a jövő szocializmusának feltétlen szüksége van. S így a háboru még távolabbi ok sem lesz egy uj gazdasági szervezet megalakulásában, de közvetlen oka annak a nagy munkának, melynek célja az lesz, hogy a régi szervezet megromlott, elpusztult tényezőit, melyek nélkül az uj szervezkedés nem indulhat meg, kijavítsa, újraépítse. Mert például lehet-e az ipar és kereskedelem (közlekedés) továbbfejlődéséről beszélni addig, amíg a háboru előrt elért, de a háboru alatt elveszített eredményeket vissza nem szerezzük?

A szocializmus közösségének gondolatában benne van a termelési eszközök közössé tétele. Ennek megvalósítását annyiban mozdította elő a háboru, hogy maga a természet mintegy közössé. Legalább ezt céloznak a különféle központok és a rekvirálás. Hogy e tervek keresztülvitele nem olyan ideális, mint amilyennek lennie kellene, annak egyik legfőbb oka az, hogy a kényszer teremtette meg e helyzetet s nem a természetes fejlődés. A kényszer alkalmazása helyes lett volna, ha minden irányban egyformán, igazságosan érvényesül. A szocializmusnak egyik törekvése, az egyéni versenygazdaság megszüntetése talán kedvező jeleket megvalósulására a mai helyzetben (pl. a maximálás). De igazságos állapot-e, hogy amíg az egyéni versenygazdaság megszüntetésére történnek lépések, addig a kapitalizmusnak szabad olyan hatalomra jutnia, ahol most áll? Sőt mintha a helyzet az volna, hogy az egyéni versenygazdaságnak éppen a kapitalizmus kedvéért kellene áldozatnak lennie! Pedig a helyesen berendezkedett szocialistikus társadalomban az egyik éppen ugy nem állhat fenn, mint a másik. S ha ennek az állapotnak okát keressük, igazat kell adnunk a nagy dán pszichológusnak, Höfdingnek, és a legnagyobb, komoly szocialistáknak, hogy a szocializmus problémája bizony erkölcsi probléma.

A háboru tehát nem hozhatta meg az igazi szocializmust. A közösség gondolata élénken fejeződik

ugyan ki a háboruban, hiszen milliók és milliók mintegy egyéni érdekük megvalósításában, de mivel a háboru közössége az egyéniségnek legteljesebb rovására megy, nem lehet egyenlő a szocializmus közösségével. Az igazi szocializmus nem kívánja az individualizmus megsemmisülését, a háboru pedig géppé tette az embert. Mert — minden részletezés nélkül — szabad-e ma a gondolat és szabad-e az akarat?

Az egyéniség elnyomása reakciót szülhet és ez szinte természet-szerű követelménye annak az állapotnak, melybe a háboru az egyént juttatta. Az egyénnek mindenét oda kellett dobnia a közért, s vajjon fog-e áldozataiert olyan kárpótlást kapni, mint amilyet vár? Mert vár. És a kielégítésre nem lehet normát felállítani: minden egyes mást fog kívánni és egész biztosan többet fog kívánni, mint amennyire kilátás van. A közösségnek hálaja így magában érzékelhető érték nélkül nagyon keveseket fog kielégíteni. Igaz, hogy lehet az egyént jelszavakkal is kielégíteni, hiszen ismer a szocializmus története olyan irányokat, amelyek pl. a választójog jelszavával igyekeztek az egyént megnyerni, sőt a választójogban látták a szocializmus lényegét. S nem így van-e ma egész Európában?

Lehet, hogy az individualizmus meg fog elégedni a választójoggal. De azt hisszük, hogy az az egyéniség, mely a háboru alatt csak korlátozottságát, jóformán teljes elnyomottságát érezte, nem fog kérni az olyan közösségből, mely jelszavaknál többet adni nem tud. Igyekezik majd visszaszerezni teljes, talán erőszakos függetlenségét. S mivel függetlenségének legfőbb akadálya a vagyon egyenlőtlensége, ami pedig ma már ugyancsak kialakult, megtörténhetik, hogy ez a reakciós individualizmus fogja megvalósítani a szocializmus egyik főfelteletét, a vagyon egy részének társadalmivá való tételét. De ezzel egyuttal, megtalálván az utat egy jobb társadalmi berendezkedés felé, megszűnik majd merrev individualizmus lenni. Közélebb juttat a szocializmus végcéljához, mely ha a maga teljességében elérhetetlen is, arra mindenesetre jó, hogy hivatogasson. Az emberiség teremtése óta követi e hivatogató célt s története igazolja, hogy tökéletesedésére felé halad s egyre kedvezőbb helyzeteket teremt a maga számára.

A világháboru egy utjelzőköve ennek a haladásnak. S ha mint mozgató egyelőre csak kaoszt teremtett, lehet még távolabbi oka az emberiség egy erkölcsi és anyagi tekintetben kedvezőbb és tökéletesebb társadalmi berendezkedésének.

Janson Vilmos.

A városok élelmezése.

— A városok élelmezésének biztosítása, a közlelmezési politikának külön fejezete, mert az östermeléssel általában nem foglalkozó és tömegesen együtt lakó városi lakosság élelmezése sokkal nehezebb, mint az östermelők.

A Közlelmezési Hivatal elnökének ezen szavai csak arra a nehézségre mutatnak rá, mely a városi lakosság élelmezésénél nap-nap után észlelhető, de a nehézségek leküzdésének módját nem jelölik meg. E tekintetben mi is teljes készséggel hozzájárulunk a Nyitrai megyei Szemle azon üdvös véleményéhez, hogy elsősorban a helyi hatóságok feladata és kötelessége a Közlelmezési Hivatal tudomására hozni az élelmezés terén tapasztalt bajokat és nehézségeket és kérni azoknak az intézkedéseknek elrendelését, amelyek az akadályok és nehézségek elhárításához szükségesek.

Egy ilyen sürgős intézkedés lenne, a gabonavásárlási jogosultságnak olyan kiterjesztése, hogy a nem östermelő lakosság saját közösségének területén kívül is vásárolhasson gabonát, ha a hatóság igazolja, hogy a közösségi termelők a vásárló közösséget gabonával ellátni nem képesek.

Léva városa is azokhoz a helyekhez tartozik, melyben a nem östermelő lakosság a helybeli termelőktől nem szeresheti be egész gabonaszükségletét. A városi hatóság erre való tekintettel azt kérte a Közlelmezési Hivataltól, hogy terjessze ki a gabonavásárlási jogosultságot az egész járás területére. Az ügy elintézése késik, ami a lakosság körében nyugtalanságot okoz.

Az új gabonatermés rekvirálásáról szóló rendelet világosan intézkedik arról, hogy a Közlelmezési Hivatal elnöke a gabonavásárlási jogosultságot indokolt esetekben a közösség területén túl más közösség vagy járás területére is kiterjesztheti. Hogy most már fennforog-e ilyen „indokolt eset” az említett jogosultság kiterjesztésére, — azt az illetékes helyi hatóság van hivatva megállapítani s azért, ha ez a hatóság a jogosultság megadását kéri, a Közlelmezési Hivatal ezen kérelem alapján a jogosultságot minden további eljárás nélkül megadhatja. Annnyira mégis csak meg kell bízni a helyi hatóságokban, hogy ha valamit szükségesnek jeleznek, az tényleg, mint ilyen kapcsolódik be a közlelmezési láncozatba.

A városok élelmezésének szempontjából tehát az első teendő az, hogy a helybeli hatóságok intézkedéseinek gyors végrehajtása az illetékes fórumok részéről is biztosítottassék. Enélkül lehetetlen célt érni.

Ami a szoban forgó esetet, a gabona-bevásárlás illeti, leghelyesebb lenne a vásárlási helyre vonatkozó korlátozó intézkedést, — mint ezt a vasutasokra nézve is megteszik, — hatályon kívül helyezni; hiszen ha el van rendelve, hogy csak a vásárlási igazolványon megjelölt termelőtől szabad vásárolni és ha meg van állapítva a fejkvóta, akkor senki sem halmozhat fel készletet jogtalan vásárlás révén.

A másik sűrűs teendő lenne a városok élelmezésének biztosítása tekintetében a vidék élelmiszerének a városi piac számára való lefoglalása.

A háború kezdete óta üzük azt a viszszalést, hogy sok városi ember és sok idegen, nem is magyarországi ember tömeges bevásárlásokat tesz a vidék falvaiban. Ellepik a községeket, összeharcolják a tejet, vajjat, lisztet, tojást, zsírt, krumplít s más egyébét és nemcsak magukat látják el vele igen bőven, hanem az összevásárolt élelmiszerket különféle utakon és módokon kifutó is szállítják.

Amíg ezek az üzletek a városokat környező falvakban folynak, addig a városok piaca kong az ürességtől. Heteken át nincs megfelelő behozatal és ami van, az valóban csekély a városi fogyasztás szükségletéhez képest.

Ezt a visszaélést a helyi hatóságok, elsősorban az alispán a saját hatáskörében is megszüntethetné. Felelges várni az erre vonatkozó kormányrendeletet — ámbar egy ilyen rendeletnek már régen kellett volna megjelennie — egyszerűen el kellene tiltani nem községbelieknek a vásárlást a községekben. Ezzel kapcsolatosan meg lehetne engedni, hogy a városok hivatalos élelmezési biztosai a közigazgatási járás területén fekvő városi piacok számára bevásárlásokat eszközölhessenek. Minden eladó cédulát kapna az eladásra szánt élelmiszerrel, melyet aztán a városi piacán az élelmezési biztosok ellenőrzése mellett beváltana.

Ezzel biztosítani lehetne a vidék természetét a városi piac részére és véget lehetne vetni a bevásárlási falánkságnak, a vidéki élelmiszerek összeharcolásának és a lánc-kereskedelem uszóját is ki lehetne irtani. Mindenre található mód és ember, csak legyen meg a kellő erély és érzék olyan intézkedések megtételére, melyeket a gyakorlati élet tapasztalata sürget és ajánl.

Iskolai értesítők.

A lévai főgimnáziumnak az elmúlt tanévről szóló értesítőjét már közzé tette dr. Károlyi János igazgató. Az értesítő a háború tanévben szigorúan csak az iskolai adatra sorozott. A tanári kar az igazgatóval együtt 14 tagból állott, ezenkívül négy hitoktató működött. A tanárok közül Bartos Ede és Semsey Tibor katonai szolgálatot teljesítettek, úgy szintén bevonult az intézet mindkét pedagógus, akik közül Heros István hősi halált halt, Gódor Mihály pedig orosz fogságba esett. A tanuló ifjak közül katonának bevonultak Pintér István V., Bartos Tivadar, Bánay Zoltán, Frank Gyula, Róth Miklós, Tóth Antal, Weiss Béla VII. Dobrovics József, Engel Pál, Forgács Pál, Holzmann Pál, Halácsy János, Singer Béla, Weil Endre, Martonovics Oszkár, Wojtech József VIII. o. t. A főgimnáziumba beiratkozott 375 tanuló és pedig az I. osztályba 91, a II.-ba 69, a III.-ba 62, a IV. osztályba 56, az V.-be 35, a VI.-ba 36, a VII.-be 19

és a VIII. osztályba 27 tanuló. Ezek között magántanuló volt 13 fiú és 5 leány. A legfiatalabb 1907. évben, a legidősebb 1893. évben született. Vizsgát tett 362 tanuló. Ezek közül lévai 208. baranyai 89, külföldi 2. Róm. kath. 197, ref. 38, ág. ev. 22, élisz. 103. Magyar 352, német 3, tót 5. Először a II.-ban Dály Zoltán, Árendás Miklós, Zsóf, a IV.-ban Ács Sándor, Zikar Vilmos, az V.-ban Moravsek Endre, a VI. osztályban Főja Géza, Hecht Miklós, Kocsényi Ede, Krausz Lipót, a VII.-ben Glász Armin és a VIII. osztályban Lovas László. Részben tandíjmentes 44, egészben 29, ezenkívül 13 tanuló jutalommal részesült. Könyvszámlát 166, rutaszámlát 29 tanuló kapott. Az intézetben alakult Méria-kongregáció és az Önképzőtörvények szerinti teljesítő vallásisközi és szellemi nevelést az ifjúságnak.

A regióegyesület vagyona 25761 K. 46 f. Érettségi bizonyítványt 26 tanuló kapott. A szatmári irgalmas nővérek lévai intézetének XXII. évi üléstörténetét múlt héten becsatolta ki az intézet előjáróság. Az értesítőt egy rövid előszó vezeti be, amely szerint az intézet már a múlt évben is szon reményben tette közzé értesítőjét, hogy az idén tartalmas, kimerítő információkat nyújthat a lefolyt iskolai évről. Sajnos, még mindig gyilkol a háború és a vele járó gazdasági viszonyok megszorító körülményei csakazok befolyásolva az iskolát, mint a társadalom bármely rétegét, — a többszörre említett figyelembe vételével alig rövid 8 hónapra kellett összevonni itt is a szorgalmi időt, és a tanévet május hó 26.-án fejezték be. Ez az okok s a nyomdai nehézségek miatt is az intézet csak formászerű és sajtóra szabott értesítőt adhatott ki. Városunk eszen legnépesebb intézetének igazgatója: Szakács Viktor plébános; az intézet főnököje és helyettes igazgató: Doleschall M. Edita irgalmas nővér. A tanári és tanítótestület 24 tagból áll, akik közül dr. Porubszky Géza káplán, mint tábori lelkész már egy év óta az északi harcúterén van, Schubert Tivadar pedig, akit dr. Kmoskó Béla helyettesít, orosz fogságba került. Az intézet otvodájába összesen 181 gyermek vétetett fel. Az elemi leányiskola tanulói száma: 386, — az ismételt iskolát 72 tanuló látogatta, — a polgári leányiskola I. osztályába 71 tanuló járt. — a II. oszt. 70, — a III. oszt. 53, — a IV. oszt. 57, — magántanuló volt az I. osztályban: 17, — a II. oszt. 15, — a III. oszt. 6, — a IV. oszt. 3, — a polgári leányiskola növendékeinek száma: 292. — A női kereskedelmi szaktanfolyamot 34 növendékkel zárta be az intézet; ezen számból levonva a tanév közben elhúzózóttakat, kimaradtakat, az erdélyi menekülteket, betegeket, a nem osztályozhatókat és szokat, akik nem tettek vizsgálatot, — a tanév végén maradt 838 növendék, akik a kötelezettség híven teljesítő tantervükhöz szeretettel járultak burgó működés mellett a leg gondosabb nevelésben és tanításban részesültek.

Különfelek.

— A király születésnapja. E hó 17.-én, pénteken már a kora reggeli órákban úgy a köz, mint a magánéleltre kitűzött nemzeti színű zászló jelezte az ünnepségnek, a királynak születésnapját. Délután 9 órakor a Kosuth Lajos-terén felállított sátorban Szakács Viktor plébános misét mondott, amelyen a városi hatóság, a m. kir. kerületi géppuskás tanfolyam tisztikara és a Lévai székelő hivatalok is képviselve voltak. Miac végén a jelnevelt község a kivonult katonasággal együtt a művészt önkélté.

— Diszközgyűlés A barsi ref. egyházmegye lelkész és tanító egyesület augusztus 14.-én a reformáció negyvenházas évfordulója alkalmából együttes diszközgyűlést tartott Akucs Lajos nagygyezosi lelkész egyetemesi és Huszár Károly kisvárosi

tanító, tanító egyesületi elnökek előkötés mellett. A diszközgyűlés Palay Károly esperes lelkészével vette kezdetét, mely után Akucs Lajos elnök szónoki hévvel előadott megnyitó beszédével megnyitotta a gyűlést. Utána Huszár Károly elnök szép beszédét következett, majd Vég István városi tanító, remek szép emlékbeszédében domborította ki a reformáció történetét. Ezután Szabó S. Zsigmond bajkai ref. lelkész mélyen szántó értekezését olvasta fel a kalvinizmus világnézetéről, a predestinációról, szembe állítva az embert az Istenel, embertársával és a világgal. A kötetkezésben részvételre híjtogetás után Birtha József lévai lelkész torjlesztette elői indítványát az ünnepség megörökítése tárgyában. Azután a rendező tárgysorozatot tárgyalta.

— Az iskolák megnyitása. A város- és közoktatásügyi miniszter — mint már említettük — a múlt napokban intézkedett az elemi iskoláknak az 1917-18. iskolai évben való megnyitásáról, most pedig a miniszter elrendelte, hogy az új tanév az összes középiskola tanintézetekben is szeptember 1.-én kezdődjék meg. A tanítás a magasabb fokú tanintézetekben is szeptember hónapban, a rendező időben veszi kezdetét.

— A lévai tisztviselői egyesületének tagjait értesíti sz. előkötés, hogy a lévai uradalommal történt végleges magátlapodás szerint a gabona árban 51 százaléknak gabonáért 50 k. 20 f., lisztért 51 k. lesz befizetendő. — A befizetések, mint a „Bars” előző számában már közöltük, augusztus hó 21.-24-ig az Engel-irodában történnek s a befizetések ellenében kiállított csemerő utalványok alapján a bura 28 és 29-én vehető át a „lévai major” uradalmi magtárban, a listát pedig 28-ától kezdve pár nap alatt házhoz lesz szállítva.

— Hálaadó istentisztelet. A magyar püspöki kar tagjai a múlt vasárnapra, augusztus 12.-ikére az összes templomokban hálaadó istentisztelet tartását rendelték el a kloti harcúterén kivitt győzelemért, amely Csernovics visszafoglalását eredményezte. Az istentisztelet, amely Lévai, d. e. 10 órakor tartatott meg, mindenütt Te Deum-mal kezdtek.

— Biráink előléptetése. A király Prónay Nándor verebelyi, Palay László ar. maróti, Valkovits István körmöcbányai, kir. járásbírók, dr. Jakubovits József és Kráicz Ernő aranyosmaróti, az ítélőtábla bírói címet és jellegű adományozta, Kerekes Zoltán aranyosmaróti kir. törvényszéki és Pálkay Gyula lévai kir. járásbíró a VII. tis. osztályba sorozott bírákká, Malobicsky Károly verebelyi, dr. Galó Mihály újbányai kir. bírókat pedig járásbírókká nevezte ki. — Biráinknak és a jól megérdemelt előléptetése vármegyékben általános örömet kellett.

— Népi ünnepély. A Szanatórium-egyesület lévai gondozó bizottsága — amint est már lapunk előző számában is említettük — szept. hó 2-án, lovgy Schoeller Gusztáv úrasszony védnöksége alatt, a tüdőbeteg katonák gyermekei részére létesítendő gyermekotthon javára, a helybeli katonai lövődében és gyakorlóterén nagy népi ünnepélyt rendez, amelyre Léva város és környéke községeit lapunk után is meghívja az ügybuzgó rendezőség. Az ünnepélynek változatos, érdekes és kellemesen szórakoztató teljes műsorát, amely előre is biztosítja a legjobb sikert — a jövő számban fogjuk közölni; annyit azonban már most is megemlíteni, hogy a tisztelet a pozsonyi 13. honvéd gyalogezrednek jeles senekora szolgálatja, a magyar császárban pedig cigányzene lesz. A beléptidj személyenként egy korona. A város és a lövőtábor között 10 perccel repülő gép is fog közlekedni, amelyre a jótékony célra fizesendő díj mellett bárki felüljárhat.

— A reformáció emlékünnepe alkalmából augusztus hó 28-án az ág. ev. és ref. egyházmegyék, mint jelezteük, közös ünnepeléssel fognak ünnepelni. Délután 9 órakor az ág. ev. templomban, 10 órakor a ref. templomban lesz isteni tisztelő, amely után a két egyházmegye külön diszközgyűlést tart. Déután 2 órakor a városi uradalomban társas ebéd, lesz étlap szerint.

Jelenkezni lehet dr. Kersék János ügyvédnél, a lévai ref. egyház főgondnokánál. Este 7 órakor vallásos estély a ref. templomban. A részletes programot jövő számbunkban közöljük.

Figyelmeztetés. Tekintettel azon körülményre, hogy a városkészség még számos háttartás nincs újra összeírva, a köz-munkálatoknál a jövő hónapban esetleg felmerülő költségvetés megalkotásáig elkerülendő a városi hatóság nyomatékosan figyelmezteti a lakosságot, hogy azok, akik még eddig nem iratkoztak be, — e hó 23.-áig beszáró-los, aszponkint d. e. 9—12 óráig okvetat-leül jelentkezzenek a városkészség nyagterme-ben működő összeíró bizottságnál.

Intézkedések a piacon. A piacon felmerült sok és időkötő panasz folytán városunknak erélyes rendőrkapitánya aszgonu intézkedéseket tett a viszeselésék megkötésére. Ezek helyes intézkedése az, hogy a város azon utcáinak végén, aszerre az elárulástól érkezők a piacra, — tis kato-na ügyel, hogy a kofák vagy mások a behozatalra szánt élelmicikket előre meg ne vásárolhassák. A vevő közönség tájkoz-tatására a maximális árak a zöldségpiacon levő kirakatokba felírtó helyen vannak kifüggesztve úgy, hogy a közönség minden pillanatban tudomást szeroshet aszokról. Szigo-ru rendeletet boocsott ki a rendőrkapi-tány arra nézve is, hogy a kofákat és elá-rulástókat a vásárlókkal szemben tanusítandó piszokos, durva és neveletlen modoráért irgal-matlanul büntetni fogja. Az időközben alkalmazott néhány büntetés használ is e tokin-teleben; a kofák és falusi eladók már megfe-lelő előzékenységgel viselkednek a vevők iránt. A rendet aszomban csak úgy és ak-kor lehet a piacon állandósítani, ha a rendő-rség közgei gondoskodik az intézkedések pontos végrehajtásáról és ha a vásárló kö-zönség minden egyes visszaélést rögtön be-jelent a piactéren szolgálatot teljesítő rendő-rnek vagy csendőrnök, akik a panaszok-at kötelesek aszonnal felvenni, illetőleg eliu-idezni. Az ellenőrzést a rendőrkapitány gyako-rolja a helyszínen a ezéért hiszik, hogy a már türehetlenné vált állapotok javulni fognak.

A liszt ára. A hivatalos lap ma egy heti száma közölte a lisztnek legmagas-sabb árát. A randolet szerint Barsvármeg-yeben az árak métermassáknak a követ-kezők: finom tészta liszt és dara 135.50, — köz-éleszt 59.50, — kenyérliszt 41.25, — rozsliszt 65—60 korona.

Gyászhir. Dominák János másod-éves bölcsészeti hallgató — mint rész-vétel értesítőnk — életének 23-ik évében, rövid szauvedés után, f. hó 14.-én Alsópé-len édes anyjának, nővérének és az szes-szes rokonságnak mély fájdalommal elhunyt. A szép reményekre jogosító ifjunak hült tote-mét nagy és őszinte részvétel mellett e hó 16.-én, délután 5 órakor az alsópéi r. kath. temetőben helyezték nyugalomra.

Harc-szerű lövészet. A Léván állomásozó m. kir. kerületi géppuskás tan-folyam parancsnoksága lapunk útján értesíti a közönséget, hogy folyó hó 21., 22., 23., 24. és 25.-én a rovnei szállási harc szerű lötéren lövészet lesz, amely d. e. 8 órától d. u. 4 óráig tart. A lövéren Csank község felé terjed. A lötéren határos lövészek és podiz: Tegzesborfó, Csank, Horhi, Nagy-és Kiskereskény, Kálnabórfó és Varászy lakossága értesítettik, hogy a lötére körleté-ben való tartózkodás szigoruan tilos és életveszélyes. A lövészet utolsó napján, asaz 25.-én, életöltéssel egybekötött éjjeli gyako-rlatot tartatni.

Tífusz Léván. Léva város terüle-tén a mult napokban néhány enyhébb lefo-lyásu tífuszeset fordult elő, emelylekrol az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy a vosselyes betegségnék előidézői a rossz ivóvíz és az éretlen gyümölcsök voltak. A rendőrkapitány aszgonu intézkedett a közhelyeken levő összes kutaknak alapos tisztításáról és a lakosságot hirdetőnyilag hivta fel a szük-séges óvatkészkedések pontos és lelkiismeret-es botartására és aszíránt is rendelkezett, hogy az utcai csatornák tiszták legyenek, Mi is figyelmeztetjük a város közönséget,

hogy csak az olyan kutaknak vizét hasz-nálja ivásra, amelyeknek tisztaságáról meg-győződést szerzett és az éretlen gyümölcs-nek nyersen való fogyasztásától okadojúk, mert a legtöbb esetben a fertőzött ivóvíz és az éretlen gyümölcs okozzák a tífuszt.

Az idén jobb lesz a liszt. Az új örleai randolet szerint a buze 80 száze-lésa lesz kiörölve, amelyből 20 százelek nullás, 20 százelek főző és 40 százelek ke-nyérliszt lesz. Eszerint az idén határozottan jobb minőségű kenyérhez jutunk, mert ta-valy sokkal erősebben kellett kiörölni a búszát.

Előléptetés. Dr. Szilárd Vilmos, lévai ügyvéd, ki mint önkéntes az 5. hon-védőtüzérezredben teljesít az idő szerint az orosz fronton szolgálatot, soron kívül tü-zérszázadossá nevezetett ki.

Tülluépk a maximális árakat. Aról érteudtünk, hogy a hatóság által ki-állított vásárlási igazolvány alapján történt gabonyavásárlás alkalmával némely termelő 60-70 koronát kér a buza métermassájáért, pedig ennek maximális ára 49 K. 50 fillér. A vásárló közönség tartja kötelességének aszonnal jelentést tenni a szarolókierletek ellen, nehogy a lelkiismeretlenség újjon is-mét orgiákat.

Az idén nem volt nálunk kolera. A belügyminiszter randoletet küldött a törvényhatóságoknak, amelyben meg-llapítja, hogy ebben az esztendőben egyetlen ársai koleraeset sem fordult elő az egész ország területén. A randolet aszomban figyelmezteti a hatóságokat, hogy köteles óvatosságból mégis togyonok meg most, a nagy hőség idején, minden intézkedést a veszedelmes járvány ellen.

Az ócska guai és hulladéka-lnak forgóombahozatalát korlátozó 1. 151—1917. M. E. randolet folyó évi július hó 15-én lépett életbe, mire ezen anyagok fel-doigolásával, te használásával vagy forgal-mbahozatalával foglalkozó cégek figyelme-sztetnek aszra, hogy a randolet szövege az 1. foku hatóságoknál és a kereskedelmi és ipar-tesztületéknél betekinthező.

A mozi ma bemutatja a király és királyné gyöngyösi látogatását a nagy tűz-vésza alkalmával. Ezenkívül egy kitünő detektiv dráma filmjét szereste meg, melynek címe *A rejtelly* a melynek szép felvé-tolei, érdekes bonyolulása méltó e ismerőse tarthatnak számot. *A vajkérés* című kedves bohóság pedig a humoros elemet fogja képviselni.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1917. évi aug. hó 12-től 1917. évi aug. hó 19-ig

Születés.		
A szülők neve	A gyermek néme	A gyermek neve
Horváth László Müller I.	fiu	László János
Halálozás.		
Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
özv. Pekarik János	67 éves	Szerviszívbjai
Emmel Miklós	37 éves	Koponyatörés
özv. Hobraiter J.-né	75 éves	Aggaszály
Jancsik József	17 éves	Tüdővész
Halász József	79 éves	Végkimerülés

5037—1927. sz. sz.

Hirdetmény.

A méz forgalmának szabályozása végett az országos közlélemzési hivatal elnökének 6567—1917 IX. sz. az. az 5600—1914. II. randolet 1. §-a és felhatalmazása folytán a m. kir. miniszter-utának 4207—1915. M. E. randoletének 7. 9. és 11. §-ai alapján randolem a következőket:

1. Kiskereskedelmi forgóomban a méz kg.-jáért 16 koronánál magasabb árt szabni nem szabad.

2. Méért követelt ár a mézarusitók üzleteiben feltűnt helyen és olvashatóan kifüggesztendő:

3. A heti vagy napi vásárookra hozott mézet, az árusok akár személyesen, akár megbízott utján aszpán d. e. 12 óra után vásárolhatják meg:

4. Azok, kik békében méz elárulással hivattászerűleg nem foglalkoztak, arra aszpán a polgármester újabb engedély alap-ján lesznek feljogosítva, annak elnyeréséig ezen árusokat méz eladás-és vételtől eltiltom.

5. Ha fenti intézkedéseimmel a kívánt célt el nem érném, a méznek közönségszolgálati célokra igénybevételeét fogom elrendelni.

6. Aki fenti rendelkezéseimet megszegi, vagy kijátssa a 4207—1915. M. E. randolet 15. §. 2. pontja értelmében az 1914. évi I. t. cz. 9. és 17. §-ai alapján két hócapig terjedhető pénsbüntetéssel büntetendő.

Jelen randolet aszonnal hatályba lép a visszavonásig érvényes.

Léva, 1917. évi augusztus hó 11.

Polgármester h. ifj. Klauz Ödön, főjeg. zó.

1835—1917. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előjárósága közhírre teszi, hogy Nagykoszmály község, mint erk. test. tulajdonát képező s italmérsi engedéllyel egybekötött kereszmaépülete, megfelelő lakással és melléképülettel folyó évi augusztus hó 24.-én d. u. 3 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen 1917. évi szeptem-ber hó 1-től egymásután következő évre haszonbérbe fog adatni.

Kiküldési ár: 500 kor. bantépénz 50. korona, irásbeli ajánlatok közzéleg fel szerelve szintén elfogadtnak

Az árverési feltételek az óbarsi kör-jegyzőnél hivatalos órak alatt megtekinthetők Nagykoszmály, 1917. augusztus 14.

Gidali Vilmos Tusan Gergely
kjegyző bíró.

VESZEK

almát, körtét bármilyen nagy mennyiségben ROESNYÓ LAJOS — — Oroszka Bars megye. — —

A Lévai takaré- és hitelintézet

elad és vesz értékpapirokat. Értékpapirokara előlegkölösönöket is ad. Léva 1917. augusztus 16.

A lévai tak. és hit. intézet igazgatósága.

Kiadó lakás.

Emeleti lakás, 3 utca és 1 udvari szoba. bérbeadó. Bővebbet Boleman gyógyszerárban, Léván.

Eladó ház.

Néhai Korpás János örökösei tulajdonát képező. Ozmantéri ház szabadkészből eladó. Bővebbet Guba Jánosnál Léván. — —

Kiadó lakás,

mely áll 6 szoba, veranda, pince, jégverem, istálló, sopa és konyhakérből. Bővebbet Bodó Sándor közgyámnál Léva.

Egy családos iparos
szolgái állást keres.
— Czim a kiadóhivatalban. —

Egy budapesti uricsalád elfogad a
jövő tanévre egy középiskolaj tanu-
lóleányt vagy egy egyetemi hallga-
tónót teljes ellátásra. Cim a kiadóban.

KATONA SÓSBORSZESZ.

Legujabb, nagyon erős sósborszesz.
Kis üveg 1 K 30 f. dupla üveg 2 K 20 f.
Est kerjük mindenütt!
A hol nem kapható, oda postául 19 kis vagy 6 nagy
üveget tizenhárom koronáért küld ingyen. Ládában a
készítő

KATRENYÁ & JÁNOS
gyógyszerész ZSARNÓCZA.

Bérbeadó :

3 lakásból álló Mártonfy-utca 16.
számu ház — mely 16 éven át zá-
logház volt — esetleg eladó. — To-
vábbá: Kákai-Villa sorban — télen-
nyáron lakható — 2 szoba, előszoba,
présház és jó borpinczéből álló épü-
let, külön gyümölcsös udvarral, a
hozzátartozó csemege és borfajok-
kal kiültetett szőlőterülettel jutá-
nyos áron eladó. **Bővebb Forgács**
— Mihály tulajdonosnál. —

Kérjen időszaki értesítőt.
Amatőr munkát szakszerűen végez.

Jótállás a biztos eredményért.

Reitter Oszkár

Törvé-
nyesen
védve

nagybecskerekeli ny. főkapitány és
fajbaromfi tenyésztőnek nagyszertű
találmánya a

„PATKANIN”

Patkányirtó-szer, (nem mérge) mely
emberre és háziállatokra nem ártalmas és
felülmúl minden más irtószert.

1 doboz ára 5 korona

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiir-
tásához. Minden dobozhoz használati utasítás
van mellékelve. Ismertető prospektust, mely-
ben le van írva, hogy különféle nagyságu
gazdaságban hány adag használandó, kérésre
ingyen küld a **PATKANIN** gyár egyedüli
elárúsítója a Torontáli Agrárbank Rész-
vénytársaság, Nagybecskereken.

LEGJOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

KERN TESTVÉREK

FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPÍTÁTOTY 1881.

LÉVÁN.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer- és csemegeárúk. Naponta friss felvágottak.
Főtt prágai sonka, teavaj. Legjobb minőségű kávék „Gloria” pörkölt
kávé különlegesség. Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb.
Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárúk és konyhafelszerelési cikkek.

aluminium, sphinx, zománcozott lemez és öntöttvas konyhaedények
modern háztartási cikkek. Villamos főzőedények, forralók és vasalók

GAZDASÁGI CIKKEK:

Ásó, kapa, lapát, csakány, aczélvilla, fűrés, ojtókés, metszőolló,
ágfűrés, tömlő, szivattyu, vízmentes ponyva, gép-szif gyári áron.

Összes kerti-, mezőgazdasági, méhészeti és tejgazdasági szerszámok.

Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horga-
nyozott sodronyfonat kerítés nagy raktára. — —

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léván.

Telefon szám: 33.

Piac téren, nagy kiterjedésű gépraktáram
céljára épült házamban nagy választéku
állandó gépkiallítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és
Schrantz gözcseplő készletek, eredeti Melichár-féle
vetőgéj, ek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök
valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek
Világhírű RAPID láncozokutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése
és felállítása jutányos árakban.